

Enesekontrolliplaan

Vastavusmürgiga märgistamise tegevusloaga ettevõtte

Koostas: Tea Tasa

Enesekontrolliplaan

Seadusandlus

- **Taimkaitseseadus:** §31⁶-§31⁹ , §45¹, §47

<https://www.riigiteataja.ee/akt/130062020012>

- **Maaeluministri määrus 29.06.2020.a nr. 49** “Nõuded ettevõtte kohta, kus tegeletakse puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemise ja vastavusmäärgiga märgistamisega ning puidust pakkematerjali parandamisega, ning ettevõtte enesekontrollisüsteemi täpsemad nõuded”
<https://www.riigiteataja.ee/akt/101072020041>

- **ISPM 15**

Enesekontrolliplaan

Enesekontrolliplaan koostatakse ettevõtte või selle osa kohta ning selles kirjeldatakse järgmist:

- **Ettevõtte nimi**
  - Lühiiseloostus, millega ettevõtte tegeleb
    - Puiduga tegelev ettevõtte
      - Saematerjali tootmine, kuivatamine
      - Pakkematerjali tootmine
      - Pakkematerjali parandamine
    - Muu tootmine, puitu kasutatakse toodete pakendamiseks

Asendiplaan

Asendiplaanile on märgitud:

- Puidu ja pakkematerjali ladustamise kohad
  - HT puit
  - Muu puit: kuivatatud, märg
  - HT märgistatud pakkematerjal
  - Muu pakkematerjal
- Tootmishoonete asukohad
  - Kuivatid
  - Pakkematerjali tootmine, parandamine
  - Vastavusmärgiga märgistamise koht(ad):
    - Pakkematerjal
    - Puit

Tehnoloogiline skeem ja kirjeldus

Kirjeldatakse, kuidas toimub vastavusmäärgiga märgistatava toote valmimine algusest lõpuni.

- Mida toodetakse või parandatakse
  - Kaubaaluseid
  - Saematerjali
  - Pakkematerjali oma toodete pakkimiseks
- Mis puitu tootmises kasutatakse
  - HT puit
  - KD puit
  - Märg puit
- Tootmises kasutava puidu paksused, liik

Töötledjad kirjeldavad

- Töötuskambri(te)
  - Tehnoloogiline kirjeldus, kus asuvad temp. andurid
  - Joonis
  - Töötuskreziimid
- Mida töödeldakse
  - Saematerjali
  - Pakkematerjali-kaubaaluseid
- Teenuskuumtöötlemine/kuivatamine
  - Saematerjal
  - Kaubaalused

Töötlemisprotokollid

- Puidust pakkematerjali või puidu partii töötlemise andmed dokumenteeritakse, kas graafiliselt või tabeli kujul
- Töötlemisprotokollile ja sellega seotud dokumentidele peavad olema märgitud järgmised andmed:
  - Ettevõtja nimi
  - Protokoll number
  - Töötlemiskambri number
  - Töötlemistemperatuur
  - Materjali paksus ja puidu liik
  - Töödeldud partii kogus
  - Töötlemise aeg
  - Töötlemisprotokoll koostamise kuupäev
- Töötlemisprotokolle säilitatakse üks aasta

Mõõtevahendid-töötajad

- Töötlemisprotsessi jälgimise statsionaarseid mõõtevahendeid kalibreeritakse akrediteeritud kalibreerimislaboris üks kord aastas või kontrollitakse akrediteeritud kalibreerimislaboris kalibreeritud mõõtevahendiga kaks korda aastas. Mõõtevahendite kontrollimisega seotud dokumente säilitatakse üks aasta.
- Kontrolli tulemused kalibreeritud mõõtevahendiga registreeritakse

Enesekontroll

- Ettevõttes võetakse tarvitusele kõik vajalikud meetmed, et tagada nõuetekohane puidust pakkematerjali ja puidu:
  - Töötlemine
  - Vastavusmäärgiga märgistamine
  - Puidust pakkematerjali parandamine

Tulenevalt ettevõtte tegevusvaldkonnast

- Määratakse kindlaks:
  - Olulised kriitilised punktid
    - Rakendavad meetmed
    - Dokumenteeritakse
    - Tagatakse meetmete rakendamine

Kriitilised kontrollpunktid

Kriitiliste punktidenä käsitatakse eelkõige järgmisi tegevusi:

- Puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemine
- Puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti vastavusmäärgiga märgistamine
- Töödeldud puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti eraldamine ja jälgitavuse tagamine
- Puidust pakkematerjali parandamine
- Sisseostetud töödelduid puidust pakkematerjali või puidu nõuetekohasuse hindamine ja tõendamine

Ladustamine

- Töödeldud ja töötlemata puidust pakkematerjal ja puit ladustatakse eraldi:
  - Ettevõttes töödeldud puit ja puidust pakkematerjal
  - Ostetud töödeldud puit
  - Muu puit (KD, märg)

Ettevõttes on määratud

enesekontrollisüsteemi eest vastutav isik

Kes tagab:

- Töötlemisprotokolli nõuetekohase koostamise ja säilitamise
- Töötlemisprotsessi jälgimise mõõtevahendite kontrollimise
- Ettevõttes kasutatava materjali päritolu, toodangu kvaliteedinäitajate ja koguste ning kõrvalekallete, puuduste ja nende kõrvaldamiseks kasutatavate abinõude kohta andmete dokumenteerimise
- Vastavusmargi kasutamise nõuete järgimise
- Ettevõtte töötajatele enesekontrolliplaaniga seotud tegevuste tutvustamise
- Enesekontrollisüsteemi rakendamise ja täitmise ning dokumenteerimise

Teadlikkuse tagamine ettevõtte töötajatele

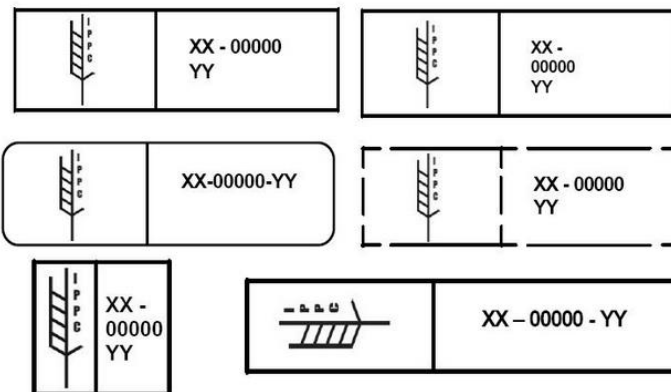
- Tagatakse töötajate teadlikkus järgmistest nõuetest:
  - Puidust pakkematerjali ja puidu töötlemine
  - Vastavusmäärgiga märgistamine
  - Pakkematerjali parandamine
- Vajaduse korral tagatakse töötajatele asjakohane väljaõpe

Vastavusmärgiga märgistamise protseduur

- Mida märgistatakse
  - Saematerjal
  - Kaubaalused
  - Kastid jne
- Millega märgistatakse
  - Tempel, templivärv
    - Must
    - Roheline
    - Sinine
    - Pruun
  - Põletusmatriits
  - Siiditrükk
- Kus tootmisruumis(des) märgistatakse
- Mis tootmisetapis märgistatakse
- Kas kogu toodang või vastavalt tellimusele
- Kuhu märgis pannakse
  - Puidupakendil-Trükitud pakisildile, kilele
  - Kaubaalusel-klotsidele
- Kes jälgib/vastutab märgistuse loetavuse eest
- Märgise jäljend või foto märgisest

Vastavusmärk

- Koosneb:
  - Sümbolist IPPC
  - Riigi tähisest EE
  - Tootja-/töötletajätähis (taimeterwise registri number)
  - Töötlemisviisi tähisest: HT, DH, SF
- Märgistus on:
  - Ühevärviline,
  - Selgelt eristatav ning vee- ja kulumiskindel
  - Ühekordselt kasutatav/mitteteisaldatav
- Märgistus ei ohi olla käsitsi kirjutatud ega joonistatud
  - Mitte kasutada punast ega oranži värvi

Vastavusmärk

- Märgistuse suurus, kasutatud kirja liik ja tähise asend võivad erineda, kuid selle suurus peab olema küllaldane, et see oleks kontrollijatele ilma abivahenditeta nii nähtav kui loetav
- Märgistus peab olema kujult, kas risttahukakujuline või täisnurkne ning asuma piirjoone sees
- Šabloonkirja kasutamise hõlbustamiseks võivad piirjoones, vertikaaljoones ja mujal märgistuse tähise komponentide vahel olla väikesed tühikud
- Märgistuse piirjoone sees ei tohi olla muud infot, kuid see võib olla selle piirjoontest väljaspool

Vastavusmärgi kasutamine

- Vastavusmärk paigutatakse kuumtöödeldud:
  - Puidust pakkematerjali vähemalt kahele küljele, soovitatavalt vastaskülgedele
  - Puidu müügi pakendi kahele küljele
- Vastavusmärki tohib kasutada üksnes ettevõtte tegevuskoha aadressil, mis on märgitud tegevusloale

Arvestuse pidamine

Tootmine

- Kui palju on toodetud, parandatud ja vastavusmäärgiga märgistatud:
  - Pakkematerjali
  - Puitu

Töötlemine

- Kui palju on kuumtöödeldud, kuivatatud/kuumtöödeldud:
  - Pakkematerjali
  - Puitu

Turustamine

- Kui palju on turustatud vastavusmäärgiga märgistatud tooteid
  - Arvetel vastav info

Arvestuse pidamine

Töödeldud puidu ostmine

- Kui palju on ostetud töödeldud (HT, DH, SF) puitu, pakkematerjali
  - Kust on ostetud või ostetakse töödeldud puitu, pakkematerjali
    - Eesti
    - EL
    - Kolmandad riigid
- Jälgitavuse tagamine
  - Kuidas tagatakse jälgitavus kuumtöödeldud puidu ostmisel
- **Tegevusloa saanud ettevõtte peab tagama ja olema kindel, et tootmises kasutatav puit on läbinud nõuetekohase töötamise vastavalt ISPM 15 lisas 1 nimetatud töötlustele (HT,DH,SF)**
- Töödeldud puidu ostudokumentidel peab kajastuma vastav info
- Kui töödeldud puidu ostudokumentidel puudub vastav info, siis loetakse seda puitu kui mittetöödeldud puiduks ja sellest puidust tehtud tooteid ei tohi vastavusmärgiga märgistada

Töödeldud puidu ostmine

- **Eesti tegevusloaga ettevõtte**
  - Väljastatud tegevusluba
  - Kantud nimekirja, mis asub Põllumajandus- ja Toiduameti kodulehel <https://www.pma.agri.ee/index.php?id=104&sub=133&sub2=662>
  - HT märged puidupakendil, ostuarvetel vastav info
- **EL riikidest**
  - Ettevõtte peab olema kontrollitud ja kantud tunnustatud/loa saanud ettevõtete nimekirja
  - Võimalus kontrollida vastava riigi taimekaitseteenistuse kodulehelt
  - HT märged puidupakendil, ostuarvetel vastav info

SE-000

Töödeldud puidu ostmine

Kolmandad riigid

- Ettevõtte on kontrollitud ja kantud 3-da riigi taimekaitseteenistuse HT ettevõtete nimekirja
- Küsida 3-da riigi taimekaitseteenistuse ametlikku kinnitust ettevõtte kohta, kas ettevõtte on kontrollitud ja nad müüvad nõuetekohast puitu
- Fütosanitaarsertifikaat (Venemaa)
  - Ettevõttele väljastatud Litsents
- Saematerjali pakidel: pakinumber, puidu mõõdud, HT mäрге
- Kauba saatedokumentidel/le peab olema kindlasti märgitud:
  - Ettevõtte nimi
  - Puidu liik
  - Kogus
  - Mõõdud (paksus jne)
  - Pakinumbrid
  - Auto number
  - **Ettevõtte kinnitus, et turustatav puit on kuumtöödeldud**

Kolmandad riigid

- Ettevõttel tuleb arvestust pidada, kui palju on ostetud HT puitu kolmandatest riikidest
- Enesekontrolliplaanis kirjeldama, kuidas tagatakse kolmandatest riikidest ostetud HT saematerjali nõuetekohasus ja jälgitavus
- Võimaldama PTA ametnikul võtta 3-da riigi HT saematerjalist proove
- Teavitama PTA-d, kui hakatakse ostma HT puitu kolmanda riigi ettevõttest- selleks, et kontrollida eelnevalt, kas ettevõtte on kontrollitud vastava riigi taimekaitse teenistuse poolt ja ettevõttel on õigus HT puitu turustada

Kuumtöödeldud puidu ostmine

- Kuumtöödeldud puidu või puidust pakkematerjali ostmisel peab ettevõtte olema veendunud, et ostetav puit on läbinud nõuetekohase töötluste (vastavalt standardi ISPM 15 lisas 1 märgitud töötlemisviisidele) ja tagama selle jälgitavuse
- Kuumtöödeldud puidu või puidust pakkematerjali ostudokumentidel peab olema vastav kirje selle kohta
- Seda tuleb kontrollida kauba saabudes

Muudatustest teavitamine

- Enesekontrollisüsteemi eest vastutav isik
  - Kliendiportaalis esitatakse uus taotlus
    - Märgitakse uus vastutava isiku nimi
- Enesekontrolliplaani muudatused
  - Kliendiportaali kaudu
  - E-kiri, enesekontrolliplaani muudatused saadetakse digitaalselt allkirjastatud

Riigilõivuseadus

- **§ 248². Puidust pakkematerjali, puidu ja muu objekti vastavusmäärgiga märgistamise tegevusloa taotluse läbivaatamine**
- Puidust pakkematerjali, puidu ja muu objekti vastavusmäärgiga märgistamise tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 320 eurot.
[[RT I, 30.06.2020, 7](#) - jõust. 01.07.2020]
- **§ 248³. Puidust pakkematerjali, puidu ja muu objekti töötlemise, parandamise ja märgistamise nõuete täitmise üle järelevalve teostamine**
- Puidust pakkematerjali, puidu ja muu objekti töötlemise ja vastavusmäärgiga märgistamise ning puidust pakkematerjali parandamise nõuete täitmise üle järelevalve teostamise eest tasutakse riigilõivu 170 eurot.
[[RT I, 30.06.2020, 7](#) - jõust. 01.01.2021]
- Järelevalve vähemalt kord aastas (Euroopa ja parlamendi ja nõukogu määrus 2016/2031 artikkel 98)

Rikkumiste eest võetavad tasud

Taimekaitseseadus § 44³

- Kui ettevõttes tuvastatakse järelevalve käigus rikkumine, siis alates 1. juulist 2020.a tuleb tasuda järelkontrolli eest järelevalvetasu 72.90 eurot

Taimekaitseseadus § 98²

- Puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemise ja märgistamise ning puidust pakkematerjali parandamise nõuete rikkumine
  - Füüsilist isikut karistatakse rahatrahviga kuni **300 trahviühikut** (4 eurot/üks trahviühik)
  - juriidilist isikut karistatakse rahatrahviga kuni 8400 eurot